

સામાજિક વિજ્ઞાન ધોરણ 6 સત્ર 2

Unit 3 મહાજનપદ સમયની શાસન વ્યવસ્થા

પ્રશ્ન 1 યોગ્ય શબ્દો કે અંકો વડે નીચેનાં વિધાનોની ખાલી જગ્યાઓ પૂરો :

[5 Mark]

1 આપણા દેશના લોકો પોતાના શાસકોની પસંદગી .....થી કરે છે.

2 ઈ.સ. પૂર્વે સાતમી કે છઠ્ઠી સદીમાં ઉત્તર ભારતમાં નાનાં રાજ્યો '.....'ના નામે અને મોટાં રાજ્યો '.....'ના નામે ઓળખાતાં હતાં.

3 જે રાજ્યમાં લોકો રાજાની પસંદગી કરતા તે રાજ્યને ..... કહેવામાં આવતું.

4 મગધની રાજધાની પહેલાં ..... અને હતી. પછીથી ..... બની.

5 ગણરાજ્ય સંઘનું સભાસ્થળ '.....' તરીકે ઓળખાતું.

પ્રશ્ન 2 નીચેનાં દરેક પ્રશ્નના ઉત્તરમાટે આપેલાં વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધો :

[5 Mark]

1 ઈ.સ. પૂર્વે સાતમી કે છઠ્ઠી સદીમાં ઉત્તર ભારતમાં કેટલાં મહાજનપદો હતાં ?

[A] 12 [B] 14

[C] 16 [D] 18

2 સંથાગારમાં ભરાતી સભામાં કોઈ પણ દરખાસ્ત કેટલી વખત રજૂ થતી ?

[A] બે વખત [B] ચાર વખત

[C] ત્રણ વખત [D] પાંચ વખત

3 ગણરાજ્યોની રાજ્યવ્યવસ્થા કયા સ્વરૂપની હતી ?

[A] લોકશાહી [B] સામંતશાહી

[C] રાજાશાહી [D] પ્રમુખશાહી

4 વજ્જિસંઘ ગણરાજ્યનું મુખ્ય સ્થાન કયું હતું ?

[A] વારાણસી [B] મિથિલા

[C] કૌશામ્બી [D] વૈશાલી

5 નીચેનાં પૈકી કયું રાજ્ય સૌથી વધુ શક્તિશાળી હતું ?

[A] અવંતિ [B] કોશલ

[C] મગધ [D] વત્સ

પ્રશ્ન ૩ બંધબેસતાં જોડકાં રચો :

[5 Mark]

વિભાગ 'અ'	વિભાગ 'બ'
1 લિચ્છવી	1 ઈન્દ્રપ્રસ્થ
2 શાક્ય	2 કુશીનારા
3 વિદેહ	3 મિથિલા
4 મલ્લ	4 કપિલવસ્તુ
	5 વૈશાલી

પ્રશ્ન ૪ નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો :

[5 Mark]

- 1 'જનપદ'નો અર્થ 'માણસના વસવાટનું ક્ષેત્ર અથવા સ્થાન' થાય છે.
- 2 સંથાગારમાં ગુપ્ત મતદાનની વ્યવસ્થા હતી.
- 3 બિંબિસાર અને અજાતશત્રુ અવંતિના મહાન રાજાઓ હતા.
- 4 ગંગા અને જમના નદીઓ મગધ રાજ્યમાંથી પસાર થતી હતી.
- 5 માનવી શરૂઆતમાં પાણીની શોધમાં ભટકતું જીવન જીવતો હતો.